

Komenda Główna Straży Granicznej

<https://strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/10433,1-sierpnia-Pamietamy.html>
13.12.2025, 21:43

Strona znajduje się w archiwum.

1 sierpnia - Pamiętamy

31.07.2022

W 78. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego hołd Powstańcom oddali Komendant Główny SG gen. dyw. SG T. Praga oraz Zastępca Komendanta Głównego SG gen. bryg. SG W. Gorzkowska. Uroczystości rozpoczęły się 31 lipca na Placu Krasińskich przy pomniku Powstania Warszawskiego, gdzie odprawiono uroczystą mszę świętą w intencji poległych Powstańców, ich Dowódców oraz ludności Warszawy oraz odczytano Apel Poległych.

31 sierpnia, w uroczystościach na Placu Krasińskich przy pomniku Powstania Warszawskiego Straż Graniczną reprezentował Komendant Główny SG gen. dyw. SG Tomasz Praga. Komendant Główny SG był również obecny, 1 sierpnia w godzinę „W”, pod pomnikiem Gloria Victis na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach, gdzie odbyły się uroczystości z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy oraz przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, mieszkańców stolicy oraz gości honorowych i bohaterów tamtych dni - Powstańców.

1 sierpnia, w uroczystości składania wieńców na kurhanie przy pomniku „Polegli Niepokonani” na Cmentarzu Powstańców Warszawy uczestniczyła ponadto Zastępca Komendanta Głównego SG gen. bryg. SG Wioleta Gorzkowska.

W związku z 78. rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego funkcjonariusze z Komendy Głównej Straży Granicznej spotkali się również z mjr. Jakubem Tomaszem Nowakowskiego ps. „Tomek”, który w Powstaniu Warszawskim trafił do Zgrupowania „Żniwiarz”, do plutonu 226. W chwili wybuchu II Wojny Światowej był uczniem Państwowego Gimnazjum Męskiego w Warszawie. W czasie niemieckiej okupacji został członkiem konspiracji niepodległościowej, działającej w ramach I plutonu - 1. kompanii „Maciek” - Batalionu „Zośka” - Brygady Dywersyjnej „Broda 53” - Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej. Kiedy wybuchło powstanie, z uwagi na odcięcie Żoliborza, nie mógł stawić się w miejscu zgrupowania swojej jednostki i w związku z tym walczył w szeregach wspomnianego już plutonu 226 - Zgrupowania „Żniwiarz”. Major Jakub Nowakowski brał udział m.in. w ataku na Dworzec Gdański w czasie próby

połączenia Żoliborza ze Starym Miastem. Po powstaniu trafił do niemieckiej niewoli jako jeńiec Stalagu XI A Altengrabow.

1 sierpnia 1944 roku wybuchło Powstanie Warszawskie. Jego celem było wyzwolenie stolicy spod okupacji niemieckiej. Powstanie, choć nie udało się osiągnąć celów militarnych i politycznych, stało się symbolem odwagi i wytrwałości Polaków w walce o niepodległość. Inspirowało także przyszłe pokolenia, które w okresie powojennym zmagaly się z komunistycznym uciskiem. Celem Powstania, będącego największą operacją akcji „Burza”, było wyzwolenie stolicy przed przybyciem do niej Armii Czerwonej, a tym samym zapewnienie Polsce suwerenności po zakończeniu wojny. Działania prowadzono w Śródmieściu, na Starym Mieście, Dolnym Mokotowie i Żoliborzu. Początkowa faza walk i ogromna inicjatywa oddziałów powstańczych pozwoliła na opanowanie dużych części tych dzielnic. Siły powstańcze wspierała cywilna ludność Warszawy, która pomagała w budowie barykad, tworzeniu służb sanitarnych czy zaopatrywaniu w żywność i wodę. Stojące po drugiej stronie Wisły oddziały Armii Czerwonej nie udzieliły pomocy Powstańcom pozwalając Niemcom stłumić powstanie po 63 dniach walki. W wyniku starć i dokonywanych przez niemieckich okupantów mordów zginęło od 16 do 18 tys. powstańców i od 150 do 180 tys. cywilów. Po kapitulacji miasto zostało zburzone, a jego ludność wygnana.

zdj. KGSG / film: Zespół Prasowy KGSG

Wspomnienia z Powstania Warszawskiego mjr. Jakuba Tomasza Nowakowskiego ps.
„Tomek”:

zdj. z uroczystości sierż. SG Dawid Pokrywka (Gabinet KGSG)

Uroczystości na Cmentarzu
Wojskowym na Powązkach

Uroczystości na Cmentarzu
Wojskowym na Powązkach

Uroczystości na Cmentarzu
Wojskowym na Powązkach

Uroczystości na Cmentarzu
Powstańców Warszawy

Uroczystości na Cmentarzu
Wojskowym na Powązkach

Uroczystości na Cmentarzu
Powstańców Warszawy